

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІКТ у цифровому суспільстві: освіта, наука та бізнес

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Код та назва спеціальності, галузь знань	C1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями), спеціалізація C1.01 Економіка C Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Тип та назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Цифрова економіка»
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова компонента (ОК-28)
Курс, семестр викладання	4 курс, 7 семестр
Трудомісткість навчальної дисципліни	7 кредитів ЄКТС (210 академічних годин), з них: денна (очна) форма навчання: лекц. – 36 год., практ. зан. – 40 год., самост. роб. – 134 год.; заочна форма навчання: лекц. – 20 год., практ. зан. – 22 год., самост. роб. – 168 год.
Мова викладання	Українська
Кафедра	Публічного управління та цифрової економіки
Факультет	Бізнесу та соціальних комунікацій

Розробники / викладачі

ЦИРА Олександр Василівна,
В.о. завідувача кафедри публічного управління та цифрової економіки, кандидат філософських наук, доцент

E-mail: drpu@suitt.edu.ua

Консультації: щопонеділка з 14⁰⁰ до 16⁰⁰ год., каб. 231К (головний корпус)

Загальна інформація про дисципліну

Мета дисципліни	– сформувати у здобувачів вищої освіти системне розуміння ролі та можливостей інформаційно-комунікаційних технологій у розвитку сучасного суспільства, бізнесу, освіти та науки; забезпечити оволодіння знаннями і навичками ефективного використання ІКТ для оптимізації бізнес-процесів, управління інформаційними ресурсами, впровадження інноваційних цифрових рішень в освітньому та науковому середовищі; розвинути компетентності щодо оцінювання ефективності та витрат впровадження ІКТ, а також здатність інтегрувати сучасні технології в управління, аналітику та комунікацію на макро-й мікрорівнях.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК-13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. СК-14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахування економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків. СК-15. Здатність впроваджувати та використовувати цифрові системи та технології для ефективного забезпечення роботи складних економічних об'єктів, процесів та систем.
Програмні результати навчання	ПРН-19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів. ПРН-21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів. ПРН-28. Вміти аналізувати та моделювати бізнес-процеси у цифровому економічному просторі.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. ІКТ в освіті: призначення, функції та засоби застосування	ІКТ в освіті: призначення, функції та засоби застосування. Системи та програмне забезпечення електронного документообігу та організації навчального процесу у вищих навчальних закладах: цілі та структура побудови; приклади застосування для організації навчального процесу. Системи та програмне забезпечення для навчання фахівців в сфері економіки за спеціальностями: облік та аудит, маркетинг, менеджмент персоналу, менеджмент зовнішньоекономічної та інноваційної діяльності. ІКТ для реформування навчальних програм: концепція навчальної програми з ІКТ; дорожні карти інтеграції ІКТ в освіту; ІКТ в оцінці результатів освіти та аналітика навчальної діяльності.
Тема 2. Нові підходи до впровадження ІКТ в освіті	Міжнародні рекомендації з впровадження ІКТ в освіті: глобальне навчання, підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації: міжнародні програми та проекти з підготовки викладачів до застосування ІКТ; міжнародні системи сертифікації з використання ІКТ в освіті. Альтернативні моделі отримання освіти: бізнес-моделі альтернативної освіти; мобільне навчання. ІКТ компетенції та професійний розвиток викладачів. Рамкові рекомендації ЮНЕСКО по структурі компетенцій викладачів.
Тема 3. Нові види ІКТ в освіті	Хмарні технології в навчанні: сервіси зберігання та обробки навчальних даних, технології впровадження хмарних обчислень, проблеми та виклики використання. Мультимедійні технології навчання: цифрова грамотність, інтерактивні навчальні платформи, соціальні медіа, компоненти програм навчання мультимедійній грамотності. Онлайн-навчання та дистанційні курси: спеціалізовані курси для бізнесу, безперервна освіта, дистанційна освіта протягом життя.

Тема 4. ІКТ в науці: призначення, функції та засоби застосування	Бази даних наукових результатів: формування та структура інформаційних ресурсів, розповсюдження результатів науково-технічної діяльності, наукометричні платформи. Цифрові ідентифікатори та наукові мережі: ORCID, Scopus Author ID, ResearchGate, Academia.edu. Інтернет-ресурси для розповсюдження наукових результатів: електронні журнали, професійні соціальні мережі, міжнародні наукові організації та фонди. Аналітичні інструменти: оцінка цитованості, рейтингів журналів, порівняння національних і міжнародних наукових платформ. Приклади додатків та сервісів: Web of Science, Scopus, Google Scholar, Open Science Framework, ResearchGate.
Тема 5. Узагальнені моделі застосування ІКТ	Транспортні ІКТ: мережі фіксованого та рухомого зв'язку, Інтернет, термінали користувачів, дата-центри, бази/сховища даних, хостинг. Інфраструктурні ІКТ: ERP та SAP-рішення, офісне та спеціалізоване програмне забезпечення. Додатки на базі ІКТ: сервіси на базі хмарних обчислень, соціальні мережі, пошукові браузері, відео та голосовий зв'язок, платіжні системи. Моделі застосування ІКТ макрорівня: фінансово-промислові групи, транснаціональні корпорації, банківський сектор, державні (галузеві) підприємства. Моделі застосування ІКТ мікрорівня: малий та середній бізнес, приватне підприємництво. Інфраструктурні ІКТ для управління бізнесом: фінанси та бухгалтерія, персонал, документообіг, маркетинг, взаємодія з контрагентами та постачальниками, взаємодія з клієнтами (B2B, B2C), звітність перед органами влади.
Тема 6. Визначення витрат на впровадження ІКТ у бізнесі	Методологія визначення витрат на впровадження ІКТ: макрорівень та мікрорівень, використання інфраструктурних ІКТ, використання ІКТ-додатків. Показники ефективності використання ІКТ у бізнесі: ROI, скорочення витрат, підвищення продуктивності, автоматизація процесів. ІТ-бюджетування: поняття, структура, види, схеми реалізації ІТ-бюджетування суб'єктів підприємницької діяльності. Складові та методи формування ІТ-бюджету: планування витрат на інфраструктуру, програмне забезпечення, хмарні сервіси, навчання персоналу.
Тема 7. Бізнес-структури в сфері ІКТ	Транспортний рівень: оператори, провайдери, реєстратори та хостери, дата-центри. Інфраструктурний рівень: системні інтегратори, виробники обладнання, термінального обладнання користувачів, розробники прикладного ПЗ. Розробники додатків: програмне забезпечення та Інтернет-сервіси, додатки для термінального обладнання. Бізнес-моделі ринку ІКТ та ІКТ-аутсорсингу: CRM-системи, Інтернет-ресурси для маркетингу та продажу (соціальні мережі, аналітичні сервіси Facebook Analytics, Google Analytics). Індивідуальне працевлаштування та новітні підходи: електронна торгівля, електронні торговельні майданчики (біржі), фріланс, блогосфера.

Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

Інтерактивні	Застосовуються під час лекційних і практичних занять з метою формування розуміння ролі ІКТ у розвитку освіти, науки, бізнесу та цифрової економіки. Спрямовані на активізацію пізнавальної діяльності здобувачів і розвиток практичних умінь застосування сучасних цифрових інструментів. Передбачають використання мультимедійних презентацій, інтерактивних карт цифрових платформ і сервісів, а також аналіз реальних кейсів. У форматі командної роботи використовуються міні-кейси (“цифрова освітня послуга від ідеї до користувача”, “модель ІТ-рішення для бізнесу”), рольові вправи (“ІТ-аналітик університету”, “проектний менеджер EdTech-компанії”, “розробник бізнес-додатків”), створення спільних онлайн-карт і схем цифрової інфраструктури освіти, науки чи бізнесу.
---------------------	---

Практичні	Реалізуються через індивідуальні та групові завдання, спрямовані на розвиток аналітичних, дослідницьких і цифрових компетентностей здобувачів. Здобувачі набувають навичок роботи з професійними інформаційними системами, базами відкритих даних, аналітичними та освітніми платформами. Виконуються аналітичні завдання, зокрема: аналіз цифрових рішень у сфері освіти, науки й бізнесу; порівняння інфраструктури ІКТ в Україні та країнах ЄС; створення коротких аналітичних звітів (“Оцінка ефективності впровадження ІКТ у бізнесі”, “Моделі цифрової трансформації університетів”, “Використання Big Data в наукових дослідженнях”).
Методи дистанційного навчання	Забезпечують гнучкість, інтерактивність і доступність освітнього процесу у цифровому середовищі. Передбачають використання платформ Moodle, Google Classroom, Zoom для організації навчальної взаємодії, розміщення навчальних матеріалів, виконання тестів і участі в онлайн-дискусіях. Здобувачі беруть участь у вебінарах, інтерактивних опитуваннях, електронних консультаціях, працюють із професійними та державними ІТ-ресурсами (data.gov.ua, Scopus, “Дія. Бізнес”), що сприяє формуванню цифрової культури, навичок самостійної аналітичної роботи та ефективної командної взаємодії в онлайн-середовищі.

Стратегія оцінювання результатів навчання

Змістовий контент результатів навчання з дисципліни	<p>Результати навчання з даної дисципліни, які здобувач освіти може продемонструвати та які можна ідентифікувати, оцінити і виміряти, розглядаються у вимірах 6 рівня Національної рамки кваліфікацій, що відповідає першому циклу вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти, а саме:</p> <p>Знання – розуміти сутність, структуру та функції ІКТ-інфраструктури в освіті, науці та бізнесі; знати основні цифрові платформи та додатки: LMS, хмарні сервіси, ERP та CRM-системи, платіжні платформи, соціальні мережі, наукометричні ресурси; усвідомлювати принципи інтеграції ІКТ у навчальні, наукові та бізнес-процеси; розуміти стандарти цифрової грамотності, етичні та правові аспекти роботи з даними; знати методи оцінки ефективності ІКТ-платформ і цифрових інструментів у різних сферах.</p> <p>Уміння/навички – використовувати ІКТ для організації навчального процесу, проведення онлайн-занять та створення навчальних матеріалів; аналізувати, обробляти та візуалізувати дані у науці, освіті та бізнесі (таблиці, графіки, інтерактивні схеми); проводити наукометричний аналіз, готувати звіти та рекомендації щодо вдосконалення цифрових процесів; використовувати бізнес-додатки для управління фінансами, персоналом, маркетингом, документообігом та комунікацією з клієнтами; працювати з відкритими даними, державними та корпоративними ІТ-платформами; виконувати індивідуальні та командні проєкти, застосовуючи цифрові інструменти комунікації та онлайн-спільноти.</p> <p>Комунікація – ефективно презентувати результати аналізу, досліджень та проєктів у цифровому середовищі; брати участь у дискусіях щодо розвитку цифрових платформ та впровадження ІКТ у навчання, науці та бізнесі; співпрацювати в командних проєктах, демонструючи цифрову культуру та навички взаємодії у віртуальних середовищах.</p> <p>Відповідальність та автономія – самостійно організовувати збір, перевірку, обробку та збереження цифрових даних у навчальній, науковій та бізнес-сферах; дотримуватися етичних і правових норм при роботі з цифровими платформами та сервісами; проявляти ініціативу та здатність до самоосвіти у сфері ІКТ, цифрового управління та аналітики; адаптуватися до змін у цифровому середовищі та впровадженні нових технологій у навчання, науці та бізнес-процесах.</p>
Критерії оцінювання	<p>Академічні успіхи здобувачів освіти в межах даної дисципліни оцінюються за бально-рейтинговою шкалою (максимальна кількість – 100 балів), що прийнята в ДУІТЗ, з обов’язковим переведенням кількості балів в оцінки за національною шкалою та за шкалою ECTS.</p> <p>Відмінно (А) – від 90 до 100 балів – здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та</p>

аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі або не менше 90% завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни.

Дуже добре (В) – від 82 до 89 балів – здобувач досить повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Однак під час викладання деяких питань допускаються при цьому окремі несуттєві неточності. Правильно вирішив 80-89% письмових завдань.

Добре (С) – від 74 до 81 балів – здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Однак під час викладання деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив 74-81% письмових завдань.

Задовільно (D) – від 64 до 73 балів – здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних та письмових відповідей, але з не зовсім глибоким та всебічним аналізом, обґрунтуванням та аргументацією, з недостатнім використанням необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі неточності та помилки. Правильно вирішив 64-73% письмових завдань.

Задовільно (E) – від 60 до 63 балів – здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив 60-63% письмових завдань.

Незадовільно з можливістю повторного складання (FX) – від 35 до 59 балів – здобувач не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, стисло без аргументації та обґрунтування викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, поверхово розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив 35-59% письмових завдань.

Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни (F) – від 0 до 34 балів – Здобувач частково володіє навчальним матеріалом, не у змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив 1-34% письмових завдань.

Форма та методи контролю начальних досягнень

Контроль успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на засадах відкритості та академічної доброчесності. В межах даної дисципліни передбачено два види контролю: поточний (*тематичний, рубіжний*) та підсумковий (*семестровий*).

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних занять; виконання завдань самостійної роботи; складання тематичних контрольних робіт, тестів тощо. Поточний контроль спрямований на перевірку: рівня підготовленості здобувача до занять; активності під час обговорення навчального матеріалу; якості виконання індивідуальних, практичних і тестових завдань; своєчасності та повноти виконання самостійної роботи. Результат поточного оцінювання є середньоарифметичним значенням отриманих балів за всі виконані завдання під час аудиторних (практичні, семінарські) занять та завдання, що виконуються під час самостійної роботи.

До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які за результатами поточного оцінювання набрали не менше 60 балів.

Підсумковий контроль проводиться у формі **екзамену**, який передбачає перевірку рівня теоретичних знань, практичних умінь і

навичок, а також здатності їх застосовувати у професійній діяльності.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування	Здобувачі вищої освіти самостійно планують відвідування лекційних занять, що проводяться в межах дисципліни згідно академічного розкладу. Присутність на практичних заняттях та контрольних заходах (екзамен) є обов'язковою. Важливим є своєчасне виконання індивідуальних завдань в межах самостійної роботи, передбачених програмою дисципліни.
Дотримання принципів академічної доброчесності	Підготовка усіх завдань, письмових робіт і т. ін., що виконуються в межах дисципліни, здійснюється здобувачем вищої освіти самостійно, на засадах академічної доброчесності. Викладач має право для перевірки робіт застосовувати різні програмні засоби.
Умови зарахування пропущених занять	Відпрацювання академічної заборгованості з дисципліни можливо до початку екзаменаційної сесії. Процедура узгоджується з викладачем, згідно його розкладу консультацій.
Інші умови	Навчально-методичні матеріали з дисципліни розміщені на гугл-диску НМКД та платформі Moodle, доступ до них здобувачу надається на початку вивчення дисципліни ОК-28, згідно розкладу академічних занять та робочого навчального плану ОПП «Цифрова економіка».

Рекомендовані джерела інформації

Базові підручники та навчальні посібники	<ul style="list-style-type: none">Сучасні інформаційні технології в науці та освіті : навчальний посібник [Електронний ресурс] / С. М. Злепко, С. В. Тимчик, І. В. Федосова та ін. Вінниця : ВНТУ. 2018. 161 с.Інформаційні технології в бізнесі. Частина 1: Навч. посіб. / [Шевчук І.Б., Старух А.І., Васьків О.М. та ін.]; за заг. ред. І.Б. Шевчук. Львів: Видавництво ННВК «АТБ», 2020. 455 с.Чупріна М.О. Інформаційно-комунікаційні технології в бізнесі : навч. посіб.: конспект лекцій для студентів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент». Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського. 2020. 116 с.Дмитрієва В. А. Онлайн технології в електронному бізнесі: навчальний посібник. Дніпро: Ліра. 2022. 178 с.Швачич Г.Г., Толстой В.В., Петречук Л.М., Іващенко Ю.С., Гуляєва О.А., Соболенко О.В. Сучасні інформаційно-комунікаційні технології: Навчальний посібник. Дніпро: НМетАУ. 2017. 230 с.Климчук О. В. Інформаційні системи і технології в управлінні. Конспект лекцій для студентів СО “Магістр” заочної форми навчання спеціальності 073 Менеджмент освітньо-професійна програми “Менеджмент у судовій сфері” галузі знань 07 Управління та адміністрування. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса. 2021. 160 с.
Методичні рекомендації та розробки викладачів дисципліни	Цира О. ІКТ у цифровому суспільстві: освіта, наука та бізнес : навчально-методичний комплекс дисципліни [ОПП «Цифрова економіка» зі спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями); для здобувачів першого (бакалаврський) рівня вищої освіти]. Одеса : ДУІТЗ, 2025. [Електр. ресурс].
Інформаційні ресурси	<ul style="list-style-type: none">Міністерство освіти і науки України https://mon.gov.uaМіністерство цифрової трансформації України https://thedigital.gov.uaНаціональна освітня платформа «Всеукраїнська школа онлайн» https://lms.e-school.net.uaПортал цифрової освіти «Дія.Цифрова освіта» https://osvita.dia.gov.ua

- Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України <http://iitlt.gov.ua>
- EDEBO (Єдина державна база з питань освіти) <https://info.edbo.gov.ua>
- Національна платформа MOOCs Prometheus <https://prometheus.org.ua>
- EdEra – українська онлайн-освіта <https://www.ed-era.com>
- UNESCO ICT Competency Framework for Teachers <https://unesdoc.unesco.org>
- OECD Digital Education Outlook <https://oecd.org>
- Coursera for Universities <https://coursera.org>
- edX <https://edx.org>
- Diia.Business <https://business.diia.gov.ua>
- IT Ukraine Association <https://itukraine.org.ua>

Рік введення силябусу – 2025 р.

Затверджено рішенням кафедри публічного управління та цифрової економіки
(Протокол від 29 серпня 2025 р. № 1)

В. о. завідувача кафедри

Олександра ЦИРА

Гарант освітньої програми

Юлія ТОЧИЛІНА

Викладач:

Олександра ЦИРА